

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Інститут державного управління у сфері цивільного захисту

**XVII Міжнародний виставковий форум
“Технології захисту/ПожТех – 2018”**

МАТЕРІАЛИ

**20 Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

**СУЧАСНИЙ СТАН ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

9-10 жовтня 2018 року

Київ – 2018

ОРГКОМІТЕТ:

БІЛОШИЦЬКИЙ
Руслан Миколайович

Заступник Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій, голова оргкомітету

ВОЛЯНСЬКИЙ
Петро Борисович

Начальник Інституту державного управління у сфері цивільного захисту, заступник голови оргкомітету

Члени оргкомітету:

ДЕМЧУК
Володимир Вікторович

Директор Департаменту реагування на надзвичайні ситуації

ДОЦЕНКО
Олександр Володимирович

Директор Департаменту персоналу

ЄВДІН
Олександр Миколайович

Перший заступник начальника Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту

КОВАЛЬ
Мирослав Стефанович

В.о. ректора Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

КРОПИВНИЦЬКИЙ
Віталій Станіславович

Начальник Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту

ПАРТАЛЯН
Сергій Агопович

Директор Департаменту організації заходів цивільного захисту

САДКОВИЙ
Володимир Петрович

Ректор Національного університету цивільного захисту України

ТИЩЕНКО
Олександр Михайлович

В.о. начальника Черкаського інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

ЩЕРБАЧЕНКО
Олександр Миколайович

Директор Департаменту запобігання надзвичайним ситуаціям

Відповідальність за зміст та достовірність наданих матеріалів несуть автори публікацій.

Сучасний стан цивільного захисту України та перспективи розвитку : Матеріали 20 Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 9-10 жовт. 2018 р. – Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 536 с.

ISBN 978-966-916-613-5

У Матеріалах Конференції наведено результати наукових досліджень у сфері цивільного захисту, спрямованих на розробку рекомендацій щодо ефективного впровадження заходів цивільного захисту, організації управління у надзвичайних ситуаціях на державному, регіональному та місцевому рівнях організації влади в Україні. Особливий акцент зроблено на спрямування у практичну площину наукових досліджень, що є важливим питанням для організації життєдіяльності населення в територіальних громадах.

Матеріали Конференції призначені для використання фахівцями, що провадять свою діяльність у сфері цивільного захисту. Також дане видання може бути корисним науковим та науково-педагогічним працівникам, які здійснюють наукові дослідження у сфері цивільного захисту та науково-педагогічну діяльність у вищих навчальних закладах України.

ISBN 978-966-916-613-5

© ІДУЦЗ, 2018
© ДСНС України, 2018

Телегіна Г.В. Впровадження сучасних креативних технологій у методологію підготовки фахівців аварійно-рятувальних служб.....	430
Тесленко О.М., Рачков С.М., Горпинченко В.М. Сили цивільного захисту закладу освіти як основний ресурс ліквідації наслідків надзвичайної ситуації	432
Тимошенко О.М., Скоробагатько Т.М., Бенедюк В.С. Пожежні ліхтарі в Україні: сучасний стан та перспективи технічного удосконалення.....	435
Трегубов Д.Г., Таракно О.В. Зміна параметрів запалювання речовин від температури.....	438
Ушакова І.М., Чуніхін А.А. Психопрофілактика стресових розладів у працівників ДСНС України.....	441
Федюк І.Б., Чернуха А.М. Засіб евакуації людей з висотних будівель під час пожежі.....	444
Фещенко А.Б., Закора А.В. Технічне забезпечення оперативного диспетчерського зв'язку сил цивільного захисту комплектом запасних технічних засобів.....	445
Фещук Ю.Л., Поздєєв С.В., Ніжник В.В. Визначення критичної температури обвуглювання дерев'яних колон з вогнезахисним облицюванням на основі плит OSB та без нього підданим вогневим випробуванням	447
Харламов В.В. Використання спеціального і страхувальних засобів при проведенні рятувальних робіт на висоті	450
Харламова Ю.Є. Нормативно-правова база забезпечення державної безпеки у сфері цивільного захисту населення	453
Хижняк А.А., Тищенко Е.А. К вибору параметров пожарного робота	455
Хілько Ю.В., Тригуб В.В., Грицина І.М. Моделювання тепломасопереносу при виникненні пожежі в висотних будівлях.....	457
Хлипавка Г.Г. Організація виховної роботи як педагогічна умова формування соціальної компетентності майбутніх офіцерів служби цивільного захисту України в процесі професійної підготовки.....	460
Хмиров І.М. Використання адаптивного методу навчання в процесі підготовки фахівців у сфері цивільного захисту	463
Цапко О.Ю., Цапко Ю.В. Особливості визначення ефективності вогнезахисту очерету ...	465
Цвіркун С.В., Удовенко М.Ю., Удовенко А.Ю. Забезпечення безпечної евакуації людей з приміщень торгово-розважального центру	470
Цюприк А.Я. Психологічна готовність до професійної діяльності майбутніх фахівців у сфері цивільного захисту	473
Чернецький В.В., Кочкодан Т.Й. Алгоритм дій підрозділів ОРС ЦЗ під час виникнення надзвичайних подій, пов'язаних із виявленням плазунів та агресивних комах	475
Чуб І.А., Михайлівська Ю.В. Розподіл ресурсного забезпечення ліквідації надзвичайної ситуації як задача про покриття.....	479
Чуян В.Ф., Грачов А.О. Тенденції технічного розвитку генераторів піни високої кратності як засобів пожежогасіння	481
Шароватова О.П., Федоряка О.І. Гендерний підхід як інновація в системі підготовки фахівців сфери цивільного захисту.....	484
Шаршанов А.Я. Огнезахитное действие двухслойного экрана.....	487
Шахов С.М. Використання змішувачів з різними конструктивними елементами в системах подачі компресійної піни	491
Швалб А.Ю. Вплив стресу на ефективність роботи когнітивних функцій.....	492

Телегіна Г.В., канд. мед. наук, доц.

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧASNІХ КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕТОДОЛОГІЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ

Принциповим по значенню фактором в роботі рятувальника в дискурсі результативності (ефективності) наданої постраждалим допомоги визнається її якість і своєчасність (ургентність) [1]. Удосконалення підготовки фахівців аварійно-рятувальних служб сприятиме оптимізації вказаних чинників.

Безперечно рятувальники аварійно-рятувальних служб, працівники державної пожежної охорони та інш. повинні володіти навичками надання першої невідкладної медичної допомоги на місці події (в межах домедичної допомоги) [2,3,4,5]. Це торкається як травматичних пошкоджень (механічних, фізичних, хімічних, біологічних), так і провідних найбільш розповсюджених синдромів і хвороб внутрішніх органів, нервової та інших систем, які вимагають термінової медичної допомоги або реанімаційних дій.

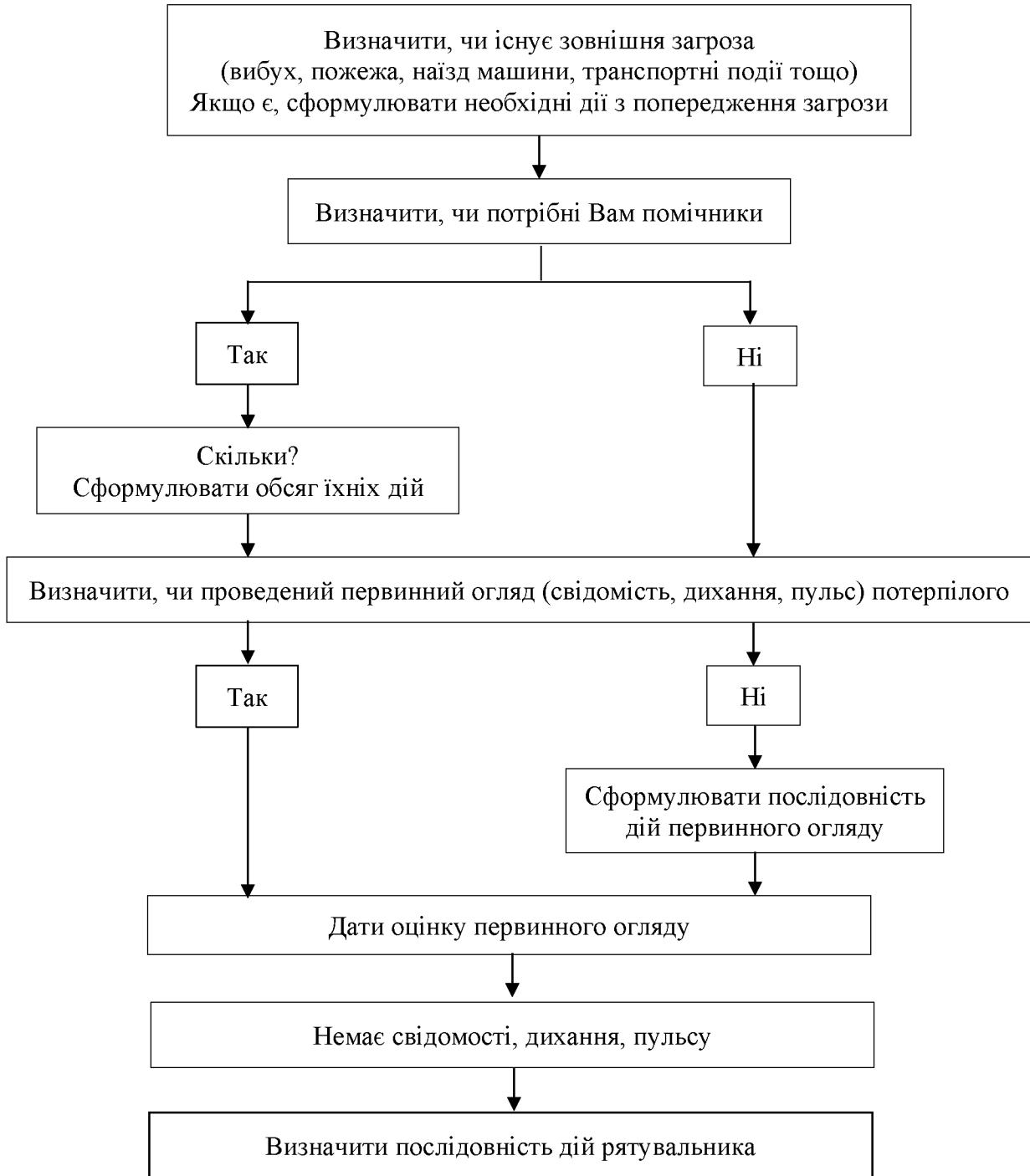
Програма дисципліни “Медицина надзвичайних ситуацій” для курсантів (студентів) за спеціальностями “Пожежна безпека” та “Цивільна безпека” складається як з аудиторних занять, так і з самостійної (індивідуальної) роботи. В результаті навчання курсант (студент) повинен вміти не тільки проаналізувати ситуацію, забезпечити діагностику і визначити послідовність дій домедичної допомоги на місці події (до прибууття медиків), але передбачити і попередити загрозу (розвиток) можливих ускладнень.

Мета даної роботи – знайти шляхи покращення засвоєння основ домедичної допомоги в дискурсі поєднання еталонних (типових) моделей з креативними евентуальними рішеннями при атипових ситуаціях.

Пропонуємо широко використовувати у навчальному процесі як клінічні ситуаційні задачі з невідкладних станів, так і активне їх моделювання курсантами (студентами). Творча робота під час занять розвиває зацікавленість учбовим процесом, активізує розумову діяльність, формує логічне в тому числі асоціативне мислення. Студент бачить свої помилки, навчається відрізняти ймовірне від упередженого та знаходити обґрунтоване рішення; набуває практичний досвід. Викладач має можливість оцінити ступінь засвоєння учбового матеріалу кожним студентом [6, 7].

З метою впровадження клінічних ситуаційних задач в самостійну роботу курсанта пропонуємо використовувати алгоритм вирішення ситуаційних задач. Приводимо приклад такого алгоритму для вирішення клінічних задач з серцево-легеневої реанімації (рис. 1)

Таким чином, використання клінічних ситуаційних задач і алгоритмів їх вирішення на аудиторних заняттях і при самостійній роботі курсантів розвиває у них розуміння патології потерпілого в реальній ситуації, стимулює вміння аналізувати його стан і вибирати оптимальні дії невідкладної медичної допомоги; виробляє автоматичну реакцію в типових випадках. Натомість для атипових ситуацій (полістрес, цейтнот) формується оперативно-логістичний алгоритм, здатність швидко реагувати і приймати адекватне рішення.

Рис. 1. Алгоритм вирішення ситуаційних задач з СЛР

Щитована література

1. Мороз Є.Д., Близнюк М.Д., Крилюк В.О., Волошин В.Д., Новіков Ф.М., Максименко М.А., Іванов В.І., Дорош В.М., Сидоренко Д.М. Науково-правовий аналіз із визначенням організаційно-функціональної структури та положень наявної системи медичного захисту населення України під час проведення контртерористичних операцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.nmapo.edu.ua:8080/jspui/handle/lib/1697>.
2. Закон України “Про екстрену медичну допомогу” ст 12.

3. Постанова Кабінету Міністрів від 21 листопада 2012 року № 1115 “Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які забов’язані надавати домедичну допомогу”.

4. Наказ МОЗ України від 16.06.2014 р. №398 “Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах”, зареєстрованого в Міністерстві Юстиції України 7 липня 2014 р. за №750/25527.

5. Наказ МОЗ України від 29.03.2017 р. № 346 “Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти”.

6. Іванов С.В., Мостенська Т.Л., Федулова І.В., Рибачук-Ярова Т.В. Сучасні методи навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8754/1/NP-43.pdf>.

7. Беспарточна О.І. Особливості педагогічної взаємодії у вищій школі // Тез. доповідей У Всеукранської наук. практ. конф. “Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи”. – Дніпро, 2017. – С. 14-16.

Тесленко О.М., Рачков С.М., Горпинченко В.М.

СИЛИ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК ОСНОВНИЙ РЕСУРС ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Функціональна підсистема єдиної державної системи цивільного захисту, що створюється Міністерством освіти і науки України, донедавна здійснювала свою діяльність згідно Наказу МОН України від 03.09.2009 року № 814 “Про Положення про функціональну підсистему “Освіта і наука України”, який передбачав розробку в закладах освіти Плану дій органів управління, сил і структурних підрозділів у разі раптового нападу противника, в режимах повсякденної діяльності, підвищеної готовності, надзвичайної ситуації, надзвичайного і особливого стану. План дій передбачав наявність сил цивільного захисту, зокрема створення в закладах освіти формувань цивільного захисту, призначених для проведення конкретних видів невідкладних робіт у процесі запобігання і реагування на надзвичайні ситуації (п. 13) [5].

Відповідно, в закладах загальної середньої, дошкільної та професійної (професійно-технічної) освіти м. Харкова та області створювались і діяли, як правило, наступні формування цивільного захисту:

- ланка пожежогасіння;
- ланка охорони громадського порядку;
- санітарний пост;
- ланка зв’язку та оповіщення;
- пост видачі засобів індивідуального захисту.